

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس چهارشنبه ۱۲ دی ماه ۱۳۱۳ (۲۵ رمضان ۱۳۴۲)

فهرست مذاکرات

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) تصویب لایحه استخدام مهندسین پل سازی
- ۳) شور و تهریب اختیارات کمیسیون عدایه
- ۴) اجازه ثبت پاسپورتی از دفتر ازدواج
- ۵) شور اول قسمت دوم لایحه قانون مهندسی راه و بنابرین
- ۶) موافق و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

(مجلس ساعت هشت و سه ربع بعد از ظهر برپاست آقای دادگر تشکیل گردید)

صورت مجلس دوشنبه سوم دی ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست (انظاری نشد)
صورت مجلس تصویب شد

۲ - شور و تصویب لایحه استخدام مهندسین پل سازی
رئیس - خبر کمیسیون بودجه راجع با استخدام مهندسین

پل سازی مطرح است
خبر کمیسیون

کمیسیون بودجه با حضور آقای بهاروت وزارت
طریق لایحه نمره ۱۶۵۲۳ دولت راجع با استخدام آقای

دکتر امام مهندس و متخصص پل سازی را مطرح و پس از
مذاکرات لازمه و توضیحات آقای نیاون وزارت طرق
بالاخره با عین ماده واحده پیشنهادی موافقت و اعلام شد
خبر آنرا برای تصویب مجلس مهندسی شورای مجلس
تقدم میدارد.

رئیس اظهار عقیده کمیسیون امور خارجه در این
خصوص:

خبر کمیسیون

کمیسیون امور خارجه در جلسه ۱۲ دی ماه ۱۳۱۳ لایحه

این مذاکرات مشروح یکصد و هفدهمین جلسه از دوره نهم تفاتیبه

(مطابق قانون ۴ اردیبهشت ۱۳۰۰)
دایره تک توپسی و تحریر صورت مجلس

۶۶۶۶ اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده:

- غائبین بی اجازه - آقایان: امیر ابراهیمی - بهرام زنک - دکتر فرید ایغ - امینپاری - امامی خوشی - دکتر ابراهیم
- وکیل - طهرانچی - یونس آقا و جاب زاده - کورس - مبدل - پور برتیب
- دیر آمدگان بی اجازه - آقایان: علوی - سزوارلی - مرتضی قلیخان بیات - حمزه تاش - مسعود کهنی - امیر نیوم
- باهرانی - بنامی - شریعت زاده - آراکزلو - اورنگ - بهراز

۱۶۹۲۳) دولت را چه با استخدام آقای زر هم
مهندس متخصص بل سازی نه دولت بود را طرح
نموده و از تسلط نظر بابت با استخدام مشار الیه
موافقت حاصل شد و اینکه خبر آنرا تقدیم مجلس مهندس
نباید.

رئیس - عین ماده واحد و پیشنهادی دولت :
ماده واحد - وزارت طرق مجاز است آقای
زر هم مهندس آید دولت سوله را با شرایط ذیل
استخدام نماید .

۱ - حقوق آقای زر هم ماهانه چهارصد دلار
خلایف از دولتی خواهد بود که نصف آن با سایر نصف
دیگر بر مال پرداخت خواهد شد مدت استخدام از تاریخ
ورود مشارالیه بظهران دو سال است و در صورت توافق
طرفین برای مدت یکسال دیگر نیز قابل تمدید میباشد .
۲ - در طرف هر سال یکماه مرخصی با استفاده
حقوق داده میشود و اگر در موقع از آن استفاده نشود
میکن است جمعا استفاده نماید . چنانچه در مدت خدمت
بمثلا یکسال مزاجی شود اگر پیش از یکماه طول
انجامد فقط حقوق یکماه از مدت کسالت به مشارالیه
تعلق خواهد شد .

۳ - برای مخارج مسافرت از سوئد بظهران ۲۵۰
دلار و همین مبلغ نیز در موقع مراجعت پرداخت خواهد
شد در مواقیکه برای انجام باوریت در داخله مسافرت
نماید فوق العاده اعطای روزی چهل ریال خواهد داشت
۴ - وزارت بالیه مجاز است حقوق و خرج سفر
اجاب و جواب مهندس بزوردا از محل اعتبار عایدات
انحصار قد و شکر و چای بردارد .

۵ - سایر شرایط استخدام زر هم بر طبق قانون
۲۳ عرق ۱۳۰۱ تعیین خواهد شد .

رئیس - ماده واحد مطرح است . آقای روحی :
روحی - بنده میخواستم از کلیات این لایحه استفاده
کنم و یک تذکر و یادآوری خدمت آقای معاون وزارت
طرق عرض کنم . امروز خوشبختانه مملکت ایران
طرق شوساش تقریبا بحد کمال رسیده است و البته
بسیار مانده بود است که این بزرگترین خدمتی
است که بعد از امنیت مملکت شده است زیرا پیکانه

نگاهداری راهها بوسیله اهالی نقاط مختلفه این سوله
بود مطالعه است و نظایر آن هم در این خصوص مددست
است که برای ابتکار تنظیم کنند .
رئیس - آقای طباطبائی دیا .

طباطبائی دیا - راجع براه آهن البته هر لایحه که
تقدیم مجلس میشود تمام آقایان نمایندگان همراستا خواهند
و حقیقتا خیلی اسباب خوشوقتی است که امروز راه آهن
بخوبی و با جدیت تمام و تمامی پیشرفت میکنند و امیدوارم
در آنچه خیلی نزدیکی اتصال راه آهن شمال و جنوب
با مد طهران به بینم این است که در این لایحه هیچ
نظر مخالفتی نیست ولی بنده یکنایه نظری داشتم که در
اکسیون بودجه هم عرض کردم حالا هم می خواهم در
مجلس عرض برسانم یکی این است که این متخصص
بنده مقدمه لایحه نوشته اند برای بسازی است و مولی
اشخاصی که از خارج استخدام میشوند آن-متاسفانه ایشان
در لایحه ذکر میشود هم در مقدمه هم در ماده ولی
در این مورد مهندس بسازی در مقدمه لایحه است
ولی در متن ماده واحد نیست این است که بنده عقیده
دارم که بدو است این متخصص در خود ماده واحد
تصریح شود پیشنهادی هم تقدیم کرده ام اگر البته قبول
فرموده و تصریح نمایند خیلی خوب است . دیگر این که
خطری داشتیم و آن یک چیز تازه است در این کترات
و آن این است که مدت استخدام در اینجا دو سال
است و بعد ذکر شده است که اگر طرفین توافق کردند
آنوقت سه سال خواهد شد این قضیه در کترات می
بخارجی ها با بحال بود چون مدت استخدام مخصوصین
بخارجی را باید بر حسب قانون با عورت و حقوق در
مجلس تصویب شود ولی این ترتیب که دو سال استخدام
شود بعد اگر خواستند یکسال هم تمدید بدهند با این
ترتیب بنده موافقت ندارم و اگر این ترتیب هم اصلاح
نمید بهتر بود . دو سال لازم است دو سال سه سال
الزام است سه سال با صرفا همین کنند .

مطهر کبیسون بودجه (دکتر ظاهری) - در
موضوع را آقای دیا تذکر داده در موضوع اول بعد

جواب عرض میکنم اما راجع اینکه فرموده شد
استخدام این مهندس دو سال است و در لایحه یکسال هم
قرار شده است تمدید بدهند عرض می کنم در لایحه
بطور قطع دو سال قرار شده است و یکسال هم اجازه
خواسته است که اگر توافق حاصل شد و تمدید بنده
اینجا صلاح هم همینطور است و مخالف قانون هم نیست
ذیرا که قانون آنچیز است که مجلس تصویب کند اگر
چنانچه دو سال کترات بود بعد از آن میکنند که در
تجدیدش یک مزایای دیگری را تقاضا کند چنانچه
در ماده کتراتی که تمدید میشود یک اضافه حقوق
با مطالعه میکنند از این جهت بهتر این است که اگر
وزارت طرق از طرف عمل این مهندس راضی بود و
خواست تا یکسال دیگر کترات او را تمدید کند
مطابق این ماده حق داشته باشد و مطابق همین لایحه هم
پول بگیرد دیگر اضافه بدهند و اگر بطوری که
فرموده که سه سال بپوشند شاید دو سال کار کرده
و دیگر باو احتیاجی نداشته باشد از عملش راضی بوده
آنوقت یکسال بدون جهت حقوقی زیادتر بدهند پس
اینطور که در لایحه نوشته است و کبیسون بودجه هم
تصدیق کرده است مطابق صلاح مملکت است و بهتر است
که همینطور هم موافقت بفرمایند . اما در قسمت اینکه
سه سال آن مستخدم تصریح شود اگر چه نوشته است که
مهندس است ولی چون مهندس انواع و اقسام دارد
و شعب مختلفه دارد در مقدمه لایحه نوشته شده است
مهندس متخصص بسازی اینجا هم با موافق هستیم که
آقا پیشنهاد کنند ما هم قبول میکنیم .

طباطبائی دیا - پیشنهاد کرده ام .
رئیس - پیشنهاد آقای دیا :
پیشنهاد میکنم ماده واحد بر ترتیب ذیل اصلاح شود :
ماده واحد - وزارت طرق مجاز است آقای زر هم
مهندس متخصص بل سازی با آهن نه دولت سوله را
الی آخر .
مطهر - با موافقت میکنیم بحدی که مهندس
متخصص بسازی اضافه شود .

طباطبائی دینا - صحیح است بندهم همینطور پیشنهاد کردم .

رئیس - همینطور است آقا ؟

طباطبائی دینا - بله .

رئیس - نظر دولت ؟

معاون وزارت مطرب - بنده هم موافقم .

رئیس - آقایانیکه آماده واحده با این اصلاح

پنجشنبه که با رضایت دولت و وزیر کیهیون انجام

بند موافقت دارند ورقه سلطه خواهند داد .

(اخذ و استخراج آراء بعمل آید متذکران و

ورقه سفید شمرده شد)

رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی نود و

چفت با کثرت متذکران و رأی تصویب شد .

۱۲ - تصویب اصول اختیارات کیهیون عدلیه

رئیس - لایحه آقای وزیر عدلیه سابقاً به مجلس داده

بودند برای اختیارات کیهیون عدلیه و بعد کارهای

چاپی آن را بتأخیر انداخته حالا عمل دارند که مطرح

شود این است که فراتر ببرند .

ساحت محترم مجلس شورای ملی

نظر بانیکه وفاتی است بعضی از ارباب پیشنهادی

وزارت عدلیه قبل از این که در مجلس شورای ملی طرح

و تصویب گردد مطابق سابق در کیهیون

قوانین عدلیه مطرح و بعد از تصویب کیهیون به واریج

اجراء و آزمایش گذاشته شود تا پس از رفع نواقص ثانیاً

به مجلس شورای ملی پیشنهاد گردد لذا ماده واحده ذیل

راجع باختیارات کیهیون قبل قوانین عدلیه با آید در

فرهت پیشنهاد و تقاضای تصویب آن میشود :

ماده واحده - وزیر عدلیه مهاز است ارباب قانونی را

که به مجلس شورای ملی پیشنهاد خواهند پس از تصویب

کیهیون اول قوانین عدلیه به واریج اجراء گذارده و پس

از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان

ممکن است معلوم شود راجع و قوانین مزبوره را تکمیل

نموده تا برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نمایند

ارباب مزبوره در کیهیون مطرح و پس از دور اول طرح

و توزیع خواهند شد تا نمایندگان نظریات خود را در موضوع

لایحه در ظرف هفت روز از تاریخ توزیع بکیهیون

بدهند و شور دوم بود از انشاء هفت روز بعمل آید .

رئیس - فوریت مطرح است . مخالفی نیست ؟ (اظهاری

ندید) آقایانیکه با فوریت اول این لایحه موافقت دارند

قیام فرمایند (اکثر قیام کردند) تصویب شد . فوریت

لایحه مطرح است . در این لایحه هم مخالفی نیست ؟ (گفتند - خیر)

آقایانی که با فوریت موافقت دارند قیام فرمایند (اغلب قیام

نمودند) تصویب شد . ماده واحده و طرح کیهیون مخالفی ندارد ؟

عده از نمایندگان - خیر رأی بگیری .

رئیس - ولی بنده نظری دارم که باید عرض کنم و

بنده از گفته های آقای وزیر عدلیه انتظار مند میکنم که

ارشان دالاً کارشان را بجایه عانی خواهند انداخت مگر

این که کاری باشد که جمیع مناصبات ایجاب کند صکه

بکجهیون برود و مطرح شود . این قضیه بالاخره معلوم

باشد (صحیح است) آقایان موافقین قیام فرمایند (اکثر

قیام کردند) تصویب شد .

۱۳ - شور اول لایحه اجازه ثبت دفاتر ازدواجی

که در آن لواحق دفاتر اسناد رسمی نامی بگردد

رئیس - خیر کیهیون قوانین عدلیه راجع با اجازه

اساسی رأی دهندگان آقایان - سید محمد تقی طباطبائی - فروزی - حاج ملاعین ملک - سهرابخان جاگیتیان - کاررویان

ایکندری - شادری - انور - حاج محمد رضا بهیانی - نریمان - حسن خان فراگوزار - ولید اواری - انوری - دیر - سهرابی

دهری - رودپی - پناور - بهیاری - محمد خدیجی - دکتر سبزی - دبستانی - طباطبائی دینا - میرزا موسی خان مرآت - دکتر لقمان

پنجاه - دهستانی - دکتر شیخ - دکتر بهرامی - انبال - انباز - ملک مدنی - نواب یزدی - میرزا بانس - لاریجانی

شیرازی - حسن آقا مهدوی - کاندوب - محیط - بیات ماکو - مولوی - طهرانی - وهابزاده - خاکی اسلامی - لولوی - نوبخت

روسی - درانی - کمالی - احتشام زاده - میرزائی - هادی - بیرواری - شربی - مهدوی طهرانی - دکتر احتشام - طالبخان

دولتخواهی - یزدانی - اورنگ - امیر تیمور - جیدری - انبار - هوشنگ سنگ - بیات - امیر اعلم - عراقی - قوسی - دادور

مدایت - ملک زاده آملی - ارگانی - مسعود کبکی - حبیبی - دکتر ملک - دکتر ضیاء - پارسا - جرجانی - کلالی - میرزا علیخان وکیل - فرعی - مؤید مهدی - مشرف - سید کاظم یزدی - دکتر ملک زاده

ثبت دفاتر ازدواجی که در آن لواحق دفاتر اسناد رسمی

تاسیس نگردیده مطرح است :

کیهیون قوانین عدلیه لایحه نمره ۲۰۰۸۱ وزارت

عدلیه را راجع بقرآ و تقصباتی که دفاتر اسناد رسمی در

آنجا تاسیس نگردیده با حضور آقای وزیر عدلیه مطرح

و تحت شور قرار داده بالاخره برای شور اول عین

ماده واحده پیشنهادی را تصویب و اینک راپورت آنرا

برای تصویب مجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

رئیس - عین ماده واحده پیشنهادی دولت :

ماده واحده - در هر يك از قرآ و تقصباتی که

دفتر اسناد رسمی تاسیس نشده وزارت عدلیه در صورتی که

مقتضی بداند میتواند اجازه بدهد که صاحبان دفاتر

ازدواج اسناد راجعه به ماملاتی را که پیش از در هزار

سال باشد ثبت کنند . اعتبار اسنادیکه بر طبق این ماده

ثبت میرسد همان اعتباری خواهد بود که بموجب

قوانین جاریه برای اسناد ثبت شده در دفاتر اسناد رسمی

مقرر است و همچنین مسئولیت صاحبان دفاتر ازدواج

از جهت ثبت اسناد همان مسئولیتی خواهد بود که برای

صاحبان دفاتر اسناد رسمی مقرر است .

رئیس - آقای انور .

انور - البته قانون ثبت اسناد یکی از قوانین مهمه

و لازمی بود که در دوره های اول گذشت و تأمین

کرد حقیقه حقوق مردم را ولی موجبات تمویزش را

هر چه بیشتر و بهتر فراهم میاورند بر حسنش خواهد

افزود تا حالا به مشکلاتی بر میخورند که از راههای دور

مخصوصاً شهرهای ما که دهانشان و بلوکشان غالباً

از مراکز دور است بیست فرسخ است و بنظر من فاجعه

دارد و قابل این نبود که برای معاملات جزئی شان بایند

بشور ثبت کنند و برگردند و اگر هم می آمدند جریان

خوبی که سایر اسناد داشت آنها نداشت و خیلی طول

میکشید و زحمت و ضرر می افتادند و غیر این ترتیب هم

آنکه اسنادشان اعتبار نداشت بنابراین برای آنها این

راه حل بسیار خوبی است ولی بنده نظرم این است که

اگر قدری هم بیشتر در این خصوص تمهیل کنند و اگر

صلاح بداند خیلی خوب است و بنده يك فکری بنظر برسد

است که عرض میکنم و آن این است که از جمله نظر

نرون اشخاص و آردی املاک و دهات و آبادیهای که

ما داریم در مملکت با هم فرق دارد بکدهی هست که

ممکن است در زنجان باشد در دیگرها همان جهت و

در خراسان باشد و در دیگرها همان جهت و در آنساحت در

اصفهان ممکن است ماملاتی که در آنجا بشود خیلی

بزرگتر و زیادتر باشد از ماملات نظیر آن در باهمان

جمعیت در جای دیگر مثلاً در سنگسر سمنان که یکی از

دهات سمنان است الان ماملات جریانش خیلی بیشتر

از سمنان میشود همینطور گاهی اتفاق می افتد که در

باجگیران خراسان که یکی از نقاط سرحدی است

بجز برابر قصبه که تناسب است از هر جهت با آنجا و در

داخله واقف شده است همینطور اهیت دهات قاطر سرحدی

بشتر است و اگر صلاح بداند در این قسمت يك جزئی

مدی داشته باشد که بنده باشد بنظر وزارت عدلیه

از دویت تومان تا پانصد تومان یعنی اگر وزارت عدلیه

صلاح دانست زیرا که ماملات این ده سرحدی که دور

از مراکز است در حدودی است که شاید دویت تومان

آنها دفع نمی کنند یا چهارصد تومان یا پانصد تومان

پس خوب است اینطور ملزم دارند که در موقع فرستادن

دفتر ثبت اسناد به آنجا این اجازه را هم دارا باشند

و این يك كمکی میکند به آبادانی این ارباب و تقصبات

و مردم حقیقه راحت میشوند حالا اگر می بینند بنده

پیشنهاد کنم اگر هم نمی بینند که عرضی ندارم .

ولیر عدلیه (آقای صدر) - بنده مقتضی میدانم

که در جواب فرمایشات آقا بکهدری بطور کلی توضیح

بدهم و عرض میکنم نظر خود برآ در این قسمت یعنی

هم در اصل لایحه و هم در آن قسمتی که آقای انور

پان فرمودند و آن این است که حق این است که دفاتر

اسناد رسمی در همه جا همانطوریکه پیش بطورزی تزیینی

بوده است و انجام حوائج مردم بوجه کامل نمیشد حالا

بطور منظم انجام شود زیرا این حالا از جزو حوائج

عمومی روزانه مردم شده است و در همه جا مرقه احتیاج

است و بیکدهی که پنجاه خانوار صد خانوار داشته باشند

البته آنجا هم يك مساملاتي دارد نظر بساينكه عند وطلاق دادد معاملات كوچك و بزرگ هم دارد كه بايد دولت ترتيب كار آنها را از حيث تنظيم اسناد بدهد ولي بواسطه اينكه تأسيس دفاتر اسناد رسمي دواخرج دارد از براي دولت يكي خود دفاتر و اوازم دفتری و يكي حقوق نماينده كه ضميمه است با آن مشول و صاحب دفتر متاسفانه بواسطه اينكه سابقاً اوضاع اسناد خيلى بي ترتيب و مساملات مختلف واقع ميشد اسناد يكى از اعتبارات داده بود و در محاکم و مراحل قضائى كار مشكل بود براى فتنه از حيث تشخيص وصحت و بطلان زيرا اين نوشتهجات اعتبارش منوط با اعتماد اشخاص بود نوشتهجات و خط و مهر تالان آدم معتبر است بايد معتبر شمرده ولي پيش او معتبر است ممكن است نزد ديگرى معتبر باشد زيرا ديگرى كه نبي شناسد اين همه موجبات الزام كرد تأسيس دفاتر رسمي را كه يكي از كارهاى بر چينه كه از براى اساس مملكت و تأمين حقوق مردم شده است پندیده و نه همین ترتيب دفاتر اسناد رسمي است ولي چون مستلزم مخارجى است و بودجه آن هم محدود است لذا دولت نظر ميكند به آنجاهاى كه مهم است و لازم است جاهالى كه در درجه اهميت است در آنجاها تأسيس ميشود بجهت اينكه مستلزم يك خرج زيادى است از اين بجهت تأسيس شده است ولي در عين حال از براى دهات كوچك اسباب زحمت است زيرا از براى معاملات جزئى هم بايد يكساعت كلى را طى كند لذا دولت در نظر گرفته است براى تسهيل يكسمنى از مردم كه معاملاتشان آنقدر نيست و يك خرج زيادى هم از جهت مسافرت و رفتن بجاي كه دفتر اسناد رسمي است دارد و يك مقدار از مساملاتى است كه در حدود دو هزار ريال است تجويز ميكند كه همان صاحبان دفتر ازدواج انجام دهند و چون آنجاها نماينده نيست از اين جهت خود آن صاحب دفتر طرف اعتماد است و اين ترتيب نفعى چندان نخواهد داشت و اين ترتيب از لحاظ نظريات مختلفه است كه اتخاذ شده است و اما از حيث مبلغ كه زياد كنيم يا كم كنيم . مبلغ يكچيز تخمينى است ممكن بود كه هزار ريال نوشته باشيم آقای افسر

پرمابند كه كم است همالاحه شود دوهزار ريال ممكن است كه چهار هزار ريال گفته شود باز اظهار كنند اين زياد است كم شود ، ماضى كه در نظر دولت آمده است اين است كه بعضى از معاملات را خود مردم اهتمام نخواهند كرد كه يك دفتر رسمي بروند در يك دهى اگر يك معامله دوهزار تومانى ميشد ميردند بشهر و بپهر علمائى شهر ميرسانند عادت خود مردم براين جارى بوده است حالا هم جارى است كه معاملات را ميرند در يك جايى كه دفتر اسناد رسمي است و جنبه استحکام آن پشتر است و تا دوهزار ريال هم معاملات جارى دهات پشتر نيست كه تصور شود يك خرج زيادى هم كردنشان را ميگيرد براى بردن اين معاملات بجاي كه معروفتر است از اين جهت اين مبلغ در نظر گرفته شده است و بنظر بنده مبلغ متناهيى است براى اينكه در بيمرفه احصايه كه از معاملات بدست آمده است معاملات اينفلان دهات كه دفاتر رسمي در آنجاها نيست پشني دهات كوچك پشني از اين مبلغ نيست و اگر هم باشد خودشان شايد بتواند بروند تحصيل نيست بر آنها آن قسمتى كه تحصيل بود رفع آن تحصيل و زحمتشان در اين لايحه شده است .

رئيس - آقای ديلا .

طباطبائي ديلا - بنده راجع بدفاتر ثبت از مدنى باينطرف يك نظري داشتم و حالا بمناسبت اين لايحه ميخواهم در مجلس عرض كنم تا آقای وزير عدليه توجه فرمايند بنده عقيده ام اين است كه يك تجديد نظري در قانون دفاتر ثبت پرمابند از سه چهار سال قبل باين طرف قانون دفاتر كه گذشت البته صاحبان دفاتر آنوقت يك اشخاصى بودند و چندان مطلع از قوانين نبودند و مجبور بود وزارت عدليه كه يك نماينده از طرف دولت نزد صاحب دفتر بگذارد كه آن نماينده كلاس بنده ديده باشد و آشنا بقوانين باشد و آنوقت هم دو دفتر باشد يكي دفتر نماينده و يكي هم دفتر صاحب دفتر . از مدنى باينطرف كه شروع شده است حالا غالباً صاحبان دفاتر يك اشخاصى هستند كه ما مي شناسيم كه روزيده شده اند در اين قضاياء و ميتواند از عهده بر آيند

ليكن بنده دو دفتر را زائد مي دانم زيرا براى مردم اسباب زحمت است اگر يك سندى را بخواهند وارد كنند بايد در دو دفتر ثبت شود يكي دفتر نماينده يكي هم دفتر صاحب دفتر و اينها را اگر يك تجديد نظري درش پرمابند بپياده بنده در عمل بهتر است و عيسى هم ندارد و اما راجع باين لايحه حقيقه اينكه در دهات و قصبات صاحبان دفاتر ازدواج اجازه داده ميشود اين فرع است بطور شده است كه راجع به آنها نماينده هست ولى باينها نماينده نيست اگر اين صاحب دفتر كه بعضى اجازه داده ميشود محل اطمينان است نماينده هم نداشته باشد عيسى ندارد و اگر نيست كه بطور شده كه صاحب دفتر اصلى كه امروز براى دوهزار ريال ميخواهد سند تنظيم كند يك نماينده ميخواهد و دو دفتر نماينده بايد در دفتر خودش ثبت كند اينهم در دفتر خودش اما اينكه فرع است باو حالا اجازه داده ميشود كه بدون نماينده بايد وسندي را تنظيم كند عرض كردم مبلغ هيچ تفاوت ندارد اگر محل اطمينان است چه دوهزار ريال باشد چه چهار هزار ريال ديگر اينكه در اين لايحه تصريح شده است و چون صاحبان دفاتر ازدواج تفكيك شده است و بعضى ها فقط دفتر ازدواج داده اند و بعضى ها دفتر ازدواج و طلاق اين است كه در اين لايحه بايد قيد كرد كه صاحبان دفاتر ازدواج و طلاق والا تنها صاحبان دفتر ازدواج اينهم دليل ندارد . يك كسى هست كه صاحب دفتر ازدواج است فقط يكي هست كه صاحب دفتر ازدواج و طلاق است ظاهر اين لايحه اين است كه بگوييم صاحبان دفتر ازدواج اجازه داده ميشود در حالتيكه منظور اين است كه صاحبان دفاتر ازدواج و طلاق اجازه داده ميشود اين است كه بنده عقيده ام اين است مسئله ازدواج و طلاق هم بايد قيد شود .

رئيس - آقای اورنگ .

اورنگ - موافقم .

رئيس - آقای مخبر ميخواهند حرف بزنند مقدم لطيفى دارند .

مؤيد احمدى (مخبر) البته آقای ديلا تصديق مپرمابند كه براى يك معظورى است كه اين كار شده است يعنى همچنانكه وزارت عدليه و دولت اختيار داده بشخص نايب الحكومه ها كه در ولايات در جاهائى كه تشكيلات عدليه و صاحبى نيست حق داشته باشند تا يك مبلغى محاسبه كنند البته نايب كريب قانونى و اين قانون براى چه بود براى اين بود كه عجله ميسر نبود از حيث قلت بودجه در تمام تقاضا تشكيلات قضائى داده شود در اين موضوع هم هيمنطور البته وقتى كه در يك حوزه اعلان ميشود كه وزارت عدليه دفتر ثبت اسناد باز كرده است و معاملات از تاريخ امروز اگر به ثبت نرسد عدليه هم پذيرد و اين شامل ميشود تمام آن حوزه را آنوقت بايد مطابق اين در تمام دهات و قصبات دفتر ثبت اسناد تأسيس شود و البته علاوه بر اينكه آدم اين اندازه كم است از حيث بودجه هم فرق ميكند براى اينكه دفتر كه شد نماينده لازم دارد نماينده و يك يك هم كه باشد سي و دو تومان حقوق لازم دارد عجله براى اينكه رفع محظور شود از اين موضوع كه معاملات را عدليه پذيرد و از طرف ديگر تحصيل بودجه آمده باشد و نماينده لازم نداشته باشد تا ميزان يك مبلغى را وزارت عدليه اجازه ميدهد كه آن صاحب دفتر ثبت بگردد و بعد البته وقتى كه دفاتر رسمي بدرجه رسيد كه هم آدم زياد داشتهيم و هم بودجه البته توسعه داده ميشود اما در آن قسمت فرمايشان است كه براى چه اصلا نماينده باشد اگر توجه فرمايند فقط صرف نظر اين بوده كه آنها باشند كه معلم آن صاحب دفتر باشند بلكه چون جمع آن نماينده است و بمرهم مربوط بصاحب محض نيست و الصاق بمرجم نماينده است از اين جهت وجودش لازم است و البته سندهم اگر در دو دفتر ثبت شود محكمتر است اگر يكي اشتباه كرد ديگرى ممكن است متوجه آن اشتباه بشود بكنفر ممكن است هزار جور سوء ظن بهش برود اين كه دو دفتر است آن دفترى كه مال صاحب دفتر است مسئوليتى در قسمت محاسبه و مپرمابند در قسمت محاسبه با آن نماينده است و البته در دهات هم

عرض کردم که این يك ترتيب موقفي است همچنانکه به نایب الحکومه ها اجازه داده شده است که در جاهائی که اشکلات قضائی نیست رسیدگی بدعاری کنند صاحبان دفتر ازدواج و طلاق اختیار داده شده است که در دهان موقف این کار را بکنند اما این که فرمودند که طلاق را هم ضمیمه بکنند بمبداً بنده همینطور که بوده سه قسم است بعضی دفتر ازدواج دارند بعضی دفتر طلاق دارند بعضی هم دفتر ازدواج و طلاق و البته نظر وزارت عدلیه از این دفتر ازدواج این است که اگر صاحب دفتر که حق ازدواج دارد البته مشمول است ولی آن که دفتر طلاق فقط دارد حق ندارد و از این قسمت خارج است لیکن او که ازدواج و طلاق را دارد مشمول این قسمت میشود.

رئیس - آقای عراقی

عراقی - موافق

رئیس - آقای اورنگ

اورنگ - موافق

رئیس - آقایانیکه با ورود در شور دوم این لایحه موافقت دارند قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد. [شور قسمت دوم قانونی مدنی راجع بشخصیات] رئیس - خبر کمیسیون قوانین عدلیه راجع به قسمت دوم قانون مدنی مطرح است.

خبر کمیسیون

کمیسیون قوانین عدلیه لایحه نمره ۱۸۹۰۸ دولت که در تعقیب مواد قانون مدنی بمجلس مقدس شورای ملی پیشنهاد گردیده با حضور آقای وزیر عدلیه مورد شور و مطالعه قرار داده پس از مذاکرات لازمه و توضیحاتی که آقای وزیر عدلیه بیان نمودند مواد پیشنهادی بشرح ذیل تصویب و علیهذا رایورت آرا بمنوان جلد دوم قانون مدنی بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

قانون مدنی

جلد دوم - در اشخاص

کتاب اول - در کلیات

ماده ۹۵۶ - اهلیت برای دارا بودن حقوق بازنده

بین الدلیلی داریم و همه باید داشته باشند همه اینها رعایت شده است و این مواد تنظیم شده است و بنده خیلی خوشوقت هستم که آقایان هر کدام نظری دارند بفرمایند بنده هم توضیحاتی که دارم عرض میکنم و بعد مذاکره هر کدام حق شد بنده هم قبول میکنم در این قسمت اهلیت که فرمودند اینجا دو قسم معنی است يك وقت اهلیت را يك معنای اصطلاحی قانونی بار میخواهیم بدهیم که شرح لازم دارد يك وقت خود معنی و ترجمه اهلیت است ترجمه اهلیت البته اینجا اقتضا ندارد زیرا کتاب لغت نیست و قانون است و غالب این الفاظ هم در خود قوانین طبعاً مصطلح میشود و اصطلاح برای آن پیدا میشود از آن ترتیب قضائی که بن الفاظ داده شده است اهلیت در قانون دو قسم است یعنی در حقوق يك اهلیتی است از برای دارا شدن حقوق یعنی وجود حق برای شخص يك اهلیتی است از برای مطالبه حق و اجرای حق و دارا شدن حق باین حاصل میشود بزنده متولد شدن و بمرك هم تمام میشود بجهت اینکه آن حقوق دیگر از او فوت نمیشود يك اهلیتی است از برای مطالبه و اجرای حق که آن همان موضوع رشد و بلوغ و عقل و اینهاست که در قوانین دیگر خواهد آمد پس در اهلیت است در اینجا اهلیت که میکوشیم مراد این است و در يك ماده دیگری هم که اشاره فرمودند که آنجا ناقص گفته شده است اهلیت برای مطالبه حق است و اجرای حق است و در آنجا البته گاهی ناقص و کامل دارد اینکه ناقص گفته شده است باعتبار بعضی از قوانین است در خارجه زن دارای حق است ولی بی اتنی شوهر نمیتواند در مال خودش تصرفی بکند پس اهلیت دارد ولی بطور ناقص پس اهلیت مشروط است و این رعایتها از این جهت است که در این قانون شده است.

رئیس - آقای جشیدی

جشیدی - اینکه فرمودند اهلیت دو معنی دارد

صحیح است بنده هم مقصود معنی لغوی آن بوده است مقصود همان اهلیت اصطلاحی قانونی بود و اما اینکه فرمودند در موارد احکام ممکن است معلوم شود عرض کردم چون مخصوصاً در همان ماده تعبیر با اهلیت ناقص میکند درجائی که نمیدانم اهلیت کامل چه چیز است و آن قسمی را هم که فرمودند اجرای حق غیر از خود حق است این را هم بنده تصدیق میکنم همینطور است ولی اهلیت را کسی واجد است که دارای همان شرایط اهلیت است اگر واجد اهلیت نشد اساساً نمیتواند تعقیب حق خودش را بکند و اجرای حق خودش را نخواهد و چنانکه ماده ۹۴۸ میکویدر انسان متمتع از حقوق مدنی خواهد بود ولیکن هیچکس نمیتواند حقوق خودش را اجرا کند مگر برای این امر اهلیت قانونی داشته باشد پس حق داشتن با اهلیت داشتن بنظر بنده دو تا است و در هر حال من اصراری هم در عقیده خودم ندارم فقط آفت تبصره بود که پیشنهاد کردم

وزیر عدلیه - البته تبصره دیده میشود اگر صحیح است البته رعایت میشود عرض کردم قوانین بهم مرتبط است این نکته خیلی خوب است مورد توجه باشد بعضی از مواد را مواد دیگر شرح میکند همه جهات را در بعضی مواد نمیشود گذاشت تمام آن شرایطی که برای اهلیت است و در حقیقت معنای اهلیت را شرح میکند و در مواد بعد خواهد آمد که بنده تقدیم خواهم کرد بمجلس و آنها صحبت های دیگری است که بعد تقدیم میشود

مخیر کمیسیون عدلیه (مؤید احدی) - بنده بنوبه خود از آقای وزیر عدلیه تشکر میکنم که این قسمت از قانون را بمجلس آوردند بعلت اینکه يك قسمت از قانون مدنی ما نوشته نشده بود و از آنطرف چیزهایی بود که محل احتیاج بود یکی از آنها امور شخصیه بود از قبیل حق ازدواج و سایر امور و بالاخره خیلی باید تشکر کرد که موفق شدند آقای وزیر عدلیه و این لایحه را آورند و امیدوارم بقیه هم همینطور منظمآ بیاید لیکن از پیشنهاد

آقای جمشیدی که حالا قرائت میکنم و البته بکمیسیون هم میروند بنده تصور میکنم اینجا يك اشکالی شده است یعنی يك سوء تفاهمی شده است در پیشنهاد ایشان آنچه معلوم میشود همان قسمت اهلیت دوم را که آقای وزیر عدلیه الان توضیح فرمودند همان بود برای اینکه میفرمایند بالغ و رشید و غیره محجور البته آن در قسمت عمل است در قسمت این است که کسی میتواند از حقوق مدنی استفاده کند البته صغیر و محجور نمیتواند ولی در این قسمت غرض حق است وقتی که فرض کنیم يك انسانی در رحم مادرش بود این ذبیح است چطور یعنی اگر پدرش مرد مسلم ارث این را باید منظور کرد تا وقتی که این زنده متولد شود حق میبرد و اگر زنده متولد نشد آن حق را نمیرد پس اینجا غرض از این اهلیت دارا شدن حق است یعنی وقتی که آن نطفه متولد شد ذبیح میشود بطور ناقص متزلزل تا وقتی که متولد میشود و تکیه زنده متولد شده هم الارث را میبرد و دارای حق میشود ولی آن قسمت پیشنهاد آقای جمشیدی در مواد بعد است که البته این حق را انسان بالغ رشید غیر محجور میتواند عمل کند والا البته باید قائم مقام او عمل کند.

جمشیدی - در مواد بعدی که میآید فرمودید؟

مخبر - بل در موادی که بعد بمجلس میآید

پیشنهاد آقای جمشیدی

مقام منبع ریاست مجلس شورای ملی - تبصره ذیل

را باده ۹۵۶ پیشنهاد میکنم

تبصره - شخصی که بالغ و رشید و غیر محجور

در مال خود باشد واجد اهلیت است

رئیس - ماده ۹۵۷

ماده ۹۵۷ - حمل از حقوق مدنی متمنع میگرد

مشروط بر اینکه زنده متولد شود.

رئیس - آقای دیبا

طباطبائی دیبا - این ماده ظاهراً راجع بارت است

فرض فرمایید اگر کسی اولادی دارد یا ندارد و این زوجه او

حمل دارد مال او قسمت میشود مابین ورثه اش برای آن

هم راست است نسبت بهمان ارث است ولیکن اینجا تعبیر قانونی است یعنی البته هر حق که ممکن است متمتع شود آنچه ممکن نیست که نیست دیگر.

رئیس - ماده ۹۵۸

ماده ۹۵۸ - هر انسان متمتع از حقوق مدنی خواهد بود لیکن هیچکس نمیتواند حقوق خود را اجرا کند مگر اینکه برای این امر اهلیت قانونی داشته باشد

رئیس - شکالی ندارد خیر. ماده ۹۵۹

ماده ۹۵۹ - هیچکس نمی تواند بطور کلی حق تمتع و یا حق اجراء تمام یا قسمتی از حقوق مدنی را از خود سلب کند.

رئیس - آقای جمشیدی.

جمشیدی - مقصود از این ماده را بنده نمی فهم چیست بگویند: هیچکس نمی تواند بطور کلی حق تمتع و یا حق اجراء تمام یا قسمتی از حقوق مدنی را از خود سلب کند. تمام بطور کلی صحیح است اما قسمتی از حقوق مدنی را چطور نمی تواند از خودش سلب کند مثلا زوج مکلف است باینکه نفقه زوجه اش را بدهد این یکی از حقوق مسلمه حقوق مدنی است اگر زوجه نظر کرد آیا میشود بازگفت تو حق نداری یا متعاین در ضمن معامله و اجرای عقد ممکن است برایشان يك خیاراتی ایجاد شود آیا آن کسی که خیار برایش ایجاد شده است نمی تواند از این خیار صرف نظر کرده و اسقاط خیار کند این است که این قسمت را خوب توضیح فرمایند.

وزیر عدلیه - این مواد باینکه بکجبه علمیت دارد یکی از اصول اولیه شده است گرچه بنا امور در ذهن همه هست ولی حق این است که قانون به آن تصریح کند در اینجا مقصود این است آنکسی که طبعا ذبیح است و حق تمتع از مال از حقوق دارد خودش قادر بر سلب آن حق نیست قادر است باینکه واگذار کند مثلا هر کس میتواند رقبه خودش را اجیر بدهد به دیگری و اجیر او بشود یعنی سلب اختیار از خودش بکند در وقت مین با شرط مین اما حق ندارد خودش را بنده کسی قرار بدهد یعنی سلب حریت از خودش بکند

پس این منافذی با آنچه که آقای جمشیدی فرمودند ندارد يك اصلی است.

رئیس - ماده ۹۶۰

ماده ۹۶۰ - هیچکس نمی تواند از خود سلب حریت کند و یا در حدودی که مخالف قوانین و با اخلاق حسنه باشد از استفاده از حریت خود صرف نظر نماید.

رئیس - مخالفی نیست ماده ۹۶۱

ماده ۹۶۱ - جز در موارد ذیل اتباع خارجه نیز از حقوق مدنی متمتع خواهند بود.

۱ - در مورد حقوقی که قانون آن را صراحتاً منحصر باتباع ایران نموده و یا آنرا صراحتاً از اتباع خارجه سلب کرده است.

۲ - در مورد حقوق مربوط باحوال شخصی که قانون دولت متبوع تبعه خارجه آنرا قبول نکرده.

۳ - در مورد حقوق مخصوصه که صرفاً از طبقه نظر جامعه ایرانی ایجاد شده باشد.

رئیس - آقای جمشیدی.

جمشیدی - اینکه فرمودند مطالب علمی است بنده هم تصدیق میکنم ولی بنده گمان میکنم این مواد ترجمه شده است و بد ترجمه شده است (دستی - صحیح است) ولی حالا بنده میخواستم سؤال کنم باینکه فرق بین شق اول و شق ناک چه چیز است این را توضیح بدهند.

وزیر عدلیه - بنده هم قتی نمی گفتم که تخلف شده باشد قسمت مواد از قوانین دیگر ولی ترجمه نیست ترجمه هم باشد بد نیست بگفتم باید توجه و تأمل کرد. اما فرق این است که یکوقت در یک قانونی حق را منحصر باتباع ایران قرار داده است یعنی حق قانون اینست است یکوقت این است که منحصر باتباع ایران قرار داده است ولیکن از طرفی هم از اتباع خارجه سلب کرده است در نتیجه یکی است ولی تفسیر قانون دو قسم شده است یکی دیگر اینکه هیچک از اینها نیست نه نص است یا منحصر باتباع ایرانی و نه نص است بر خارج بودن تبعه خارجه ولی خود آن حقوق از نقطه نظر جامعه ایرانی تولید شده است (جمشیدی - مثلا) مثال خیلی میشود

پیدا کرد فرض بر اینست که حاکمیت آنها موردی است که طبعاً مال جامعه ایرانی است دیگری حق ندارد بچه درجائی تصریح و نص باشد وجه باشد ماحق اجنبی نمیدهم این است که در این قسمت بر هر تقدیر چند قانون تشریحی باشد یا نباشد و تکیه استنباط کردیم اینحق مال جامعه ایرانی است اجنبی اینحق را نمی دهم رئیس - آقای جمعی

جهشیدی - این مثالی را که آقای وزیر عدلیه زدند عین همین شق اول است و شق ثلث بنظر بنده عین همان شق اول است و زائد است.

ولیر عدلیه - مثال هیچوقت حائز شامل تمام فروش که ممکن است بعد اتفاق بیفتد نمیشود قانون باید بطور کلی باشد که با هر مساملی که بخواهیم بعد تطبیق کنیم از روی حکم کلی و فلسفه بتوانیم تطبیق کنیم نه بمثال جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - ماده ۹۶۲:

ماده ۹۶۲ - تشخیص اهلیت هر کس برای معامله کردن بر حسب قانون دولت متبوع او خواهد بود معذک اگر بکنفر تبمه خارجه در ایران عمل حقوقی انجام دهد در صورتیکه مطابق قانون دولت متبوع خود برای انجام آن عمل واجد اهلیت نبوده و یا اهلیت ناقص داشته است آن شخص برای انجام آن عمل واجد اهلیت محسوب خواهد شد در صورتیکه قطع نظر از تابعیت خارجی او مطابق قانون ایران نیز بتوان او را برای انجام آن عمل دارای اهلیت تشخیص داد.

حکم اخیر نسبت باعمال حقوقی که مربوط بحقوق خانوادگی و یا حقوق ارثی بوده و یا مربوط به نقل و انتقال اموال غیر منقول واقع در خارج ایران میباشد شامل نخواهد بود.

رئیس - آقای دکتر طاهری.

دکتر طاهری - مطلب این ماده واضح است فقط بنده اشکالی که داشتم در قسمت اخیر ماده است که اشتباه کرده است نسبت باعمال حقوقی که مربوط بحقوق خانوادگی

است که مشمول نیست بنده خواستم سؤال کنم که در قانون راجع باهلیت ازدواج اینطور نوشته شده است که هجده سال همین کرده اند ممکن است يك تبمه خارجی در قانون مدنی خودشان بیست و یکسال همین کرده باشد غالباً اینطور است اگر این توزه سالتش باشد و ازدواج کنند مطابق قانون ما ممنوع است با خبر (امریتیمور کلالی - ممنوع نیست) خبر اینجا میگوید ممنوع است میگوید حکم اخیر نسبت باعمال حقوقی که مربوط بحقوق خانوادگی و یا حقوق ارثی بوده و یا مربوط به نقل و انتقال اموال غیر منقول واقع در خارج ایران میباشد شامل نخواهد بود. این را خواستم توضیحی بدهند.

ولیر عدلیه - این مربوط بامر ازدواج نیست مثلاً در قانون خارجه این است که زن مستقل در مال خودش نیست در واقع در مال شریکند یا شوهر (چند نفر از نمایندگان - نه همه جا) ولیکن خود زن به تنهایی حق معامله ندارد اینجا اگر يك همچو زنی در ایران باشد چون قانون مربوط بحقوق خانوادگی است نمیتواند بدون اذن شوهرش معامله کند اگر چه آن قانون در ایران مجری نیست و قانون ما غیر از آن است و زن مستقل است در معامله خودش این مربوط باز ازدواج نیست مربوط بحقوق خانوادگی و ارثی و مربوط به نقل و انتقال اموال غیر منقول واقع در خارج ایران است خارج ایران مراد آن مملکتی است که قانونش غیر از قانون ایران است چون جنبه اجرائیش در آن مملکت است قوه اجرائیه شامل آن مملکت نخواهد شد از این جهت این قسمت هم استثنا شده است.

[۶ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه]

رئیس - پیشنهاد شده است جلسه را ختم کنیم (صحیح است) اجازه میفرمائید؟ جلسه آینده پنجشنبه بیستم دی ماه ساعت (۹) (سه ساعت قبل از ظهر) دستور بقیه جلد دوم قانون مدنی.

(مجلس ساعت ده بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه استخدام زترهلم مهندس و متخصص پل سازی

ماده واحده - وزارت تفرق مجاز است آقای زترهلم مهندس و متخصص پل سازی تبمه دولت سوئد را با شرایط ذیل استخدام نماید:

۱ - حقوق آقای زترهلم ماهیانه چهارصد دلار طلای انگلستان خواهد بود که نصف آن باسار و نصف دیگر بریال پرداخت خواهد شد - مدت استخدام از تاریخ ورود مشار الیه بظهران دو سال است و در صورت توافق طرفین برای مدت یکسال دیگر نیز قابل تمدید میباشد.

۲ - در ظرف هر سال یکماه مرخصی با استفاده حقوق داده میشود و اگر در موقع از آن استفاده نشود ممکن است جملاً استفاده نماید چنانچه در مدت خدمت بتلا بکسالت مزاجی شود که پیش از یکماه بطول انجامد فقط حقوق یکماه از مدت کسالت بهشار الیه تکادیه خواهد شد.

۳ - برای مخارج مسافرت از سوئد بظهران سیصد و پنجاه دلار و همین مبلغ نیز در موقع مراجعت پرداخت خواهد شد در موافقی که برای انجام مأموریت در داخله مسافرت نماید فوق العاده اعاشه روزی چهل ریال خواهد داشت.

۴ - وزارت مالیه مجاز است حقوق و خرج سفر ایاب و ذهاب مهندس مزبور را از محل اعتبار عایدات انحصان کد و شکر و جای پردازد.

۵ - سایر شرایط استخدام زترهلم بر طبق قانون ۲۳۰۶۱ عرق ۱۳۰۶ تعیین خواهد شد.

این قانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه دوازدهم دیماه یکهزار و سیصد و سیزده شمس تصویب مجلس شورای ملی رسید - رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه اجرای لوایح قانونی پیشنهادی وزارت عدلیه پس از تصویب کمیسیون قوانین عدلیه

ماده واحده - وزیر عدلیه مجاز است لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون قلمی قوانین قلمی عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده تا بنا بر این تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید. لوایح مزبوره در کمیسیون مطرح و پس از شور اول طبع و توزیع خواهد شد تا نمایندگان نظریات خود را در موضوع لایحه در ظرف هشتاد و نه روز از تاریخ توزیع بکمیسیون بدهند و شور دوم بعد از اقتضاء هشتاد و نه روز عمل آید.

این قانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه دوازدهم دیماه یکهزار و سیصد و سیزده شمس تصویب مجلس شورای ملی رسید - رئیس مجلس شورای ملی - دادگر